
АНОТАЦІЇ

І. ФУНКЦІОНУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ

Шевченко Анатолій Федорович, доктор економічних наук, професор кафедри управління персоналом та економіки ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки та торгівлі». **Теоретичні аспекти впливу економічних криз на функціонування національних ринків праці.** Стаття присвячена обґрунтуванню теоретичних положень впливу економічних криз на функціонування національних ринків праці.

Ключові слова: економічна криза, ринок праці, інфляція, стагфляція, безробіття, зайнятість.

Павленко Ірина Геннадіївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту і підприємницької діяльності Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. **Поводження з відходами підприємств гірничо-збагачувальної галузі та їх вплив на навколишнє середовище.** У статті розглянуто основні проблеми утворення та поводження з відходами підприємств гірничо-збагачувальної галузі. Обґрунтовано їх критичний вплив на навколишнє природне середовище країни. Визначена об'єктивна необхідність впровадження екологічних заходів, щодо зниження обсягів утворення відходів на гірничо-збагачувальних підприємствах.

Ключові слова: утворення відходів підприємств, управління відходами виробництва, відходи гірничо-збагачувальних підприємств, переробка відходів збагачення.

Краус Наталія Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Сергієнко Аксенія Геннадіївна**, студентка 1 курсу ВНЗ Укоопспілки

«Полтавський університет економіки і торгівлі». **Корупція як одна із загроз національній безпеці на етапі становлення інноваційної економіки.** У статті проаналізовано економічний зміст корупції, передумови та її наслідки на етапі становлення інноваційної економіки. Розглянуто класифікацію корупції, піддавши це явище певній структуризації, вказано диференціацію корупції в три рівня. Визначено підходи до вирішення проблем надмірного росту тіншового сектора та запропоновано антикорупційні методи.

Ключові слова: хабарництво, національна безпека, корупція, тіншова економіка, загроза.

Гордієнко Володимир Олександрович, кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту Дніпропетровської державної фінансової академії. **Тимошенко Марина Вікторівна**, кандидат технічних наук, доцент кафедри бюджету та казначейської справи Дніпропетровської державної фінансової академії. **Григораш О. В.**, аспірант Дніпропетровської державної фінансової академії. **Програмно-цільове планування розвитку малого підприємництва як складова стратегії розвитку.** Наразі формування портфеля регіональних цільових програм не завжди відповідає принципам стратегічного середньострокового планування бюджету в контексті розвитку. В реалізованих програмах нечітко встановлюється мета, завдання не є її декомпозицією. Не розроблено об'єктивного методу оцінки ефективності програм. Пропонуються способи подолання сталої ситуації.

Ключові слова: програмно-цільове планування, цільова програма, мета, завдання, оціночні показники ЦП: продукту, витрат, ефективності і якості, економіко-математичні методи.

Білоброва Тетяна Олександрівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри міжнародної економіки ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Базавлук Наталія Григорівна**, асистент кафедри міжнародної економіки ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Галузева структура економіки як передумова формування національної конкурентоспроможності: міжкраїнове порівняння**. У статті розглянута галузева структура національної економіки України та зарубіжних країн, проведений порівняльний аналіз. Обґрунтована потреба модернізації галузевої структури національної економіки України. Визначені пріоритетні напрями розвитку галузевої структури відповідно до орієнтирів інноваційної економіки та для забезпечення національної конкурентоспроможності.

Ключові слова: галузева структура економіки, інноваційний розвиток, національна конкурентоспроможність.

Кучин Сергій Павлович, кандидат економічних наук, доцент кафедри театрознавства Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського. **Актуалізація проблеми поєднання соціальної та економічної ефективності діяльності суб'єктів сфери культури в Україні**. У статті досліджується проблема поєднання соціальної та економічної ефективності діяльності суб'єктів сфери культури в Україні, аналізується їх вплив на соціально-економічний розвиток держави. Акцент зроблено на специфіці умов господарювання суб'єктів сфери театрального мистецтва як складових сфери культури, в якій економічна функція обов'язково повинна бути суворо підпорядкована суспільно-моральній. Подібна специфіка функціонування суб'єктів сфери культури підкреслює гостре протиріччя між цілями їхньої діяльності та засобами досягнення цілей.

Ключові слова: соціальний, економічний, ефективність, розвиток, культура, мистецтво, театр, функція, поєднання, вдосконалення.

Безрукова Наталія Валеріївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри міжнарод-

ної економіки ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Діяльність транснаціональних корпорацій у контексті національної економічної безпеки**. У статті проведений аналіз процесів створення корпоративних одиниць і управління ними з метою забезпечення економічної безпеки держав в умовах сучасної глобальної економіки. Досліджено особливості впливу транснаціональних корпорацій на економіку країн їх базування та приймаючих країн. Зроблено висновок про неоднозначність впливу сучасних транснаціональних корпорацій на економіку держав.

Ключові слова: глобалізація економіки, національна економічна безпека, транснаціональні корпорації, інтерналізація.

Шпак Наталія Андріївна, аспірант Чернігівського державного технологічного університету. **Стан інноваційної діяльності агропідприємств: регіональний аспект**. У статті розглянуто проблеми впровадження інновацій на агропідприємствах, досліджено вагомі наукові надбання сучасної системи землеробства, продукування й застосування новітніх технологій у рослинництві та тваринництві.

Ключові слова: агропідприємства, інновації, інноваційна діяльність, інноваційний процес, інноваційні перетворення.

Герасименко Ангеліна Олександрівна, магістр ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Пожар Артем Анатолійович**, кандидат економічних наук, доцент кафедри міжнародної економіки ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Досвід співпраці України та світового банку**. У статті висвітлено основні аспекти співробітництва України та Світового банку, розглянуто конкретні проекти та результати їх реалізації. Визначено основні проблемні сторони співробітництва та запропоновано шляхи підвищення ефективності співпраці.

Ключові слова: Світовий банк, Україна, кредит, фінансова допомога, позика, проект.

Фареній Ігор Анатолійович, доктор історичних наук, професор кафедри архівознавства, новітньої історії та спеціальних істо-

ричних дисциплін Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. **Соціально-економічна ідеологія українського сьогодення та перспективи кооперативного життя.** У статті здійснена спроба аналізу сучасних тенденцій соціально-економічних уявлень широких верств населення та з'ясування їхнього впливу на поступ кооперативних форм економічної діяльності. Констатується невідповідність ціннісних орієнтацій, сформованих у масовій свідомості, принципам і завданням кооперації, що є причиною уповільнення розвитку кооперативного життя.

Ключові слова: соціально-економічна думка, кооперація, кооперативний рух.

Герасименко Валерій Сергійович, асистент кафедри комерційної діяльності та підприємництва ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Теоретичні аспекти створення кластера споживчої кооперації з АПК.** У статті розкриті перспективи створення кластера споживчої кооперації з АПК, виявлені наслідки для споживчої кооперації України при створенні кластера з АПК.

Ключові слова: споживча кооперація, кластер, кластеризація, кластерна модель, АПК.

Кифяк Василь Федорович, доктор економічних наук, декан факультету менеджменту, туризму та ресторанного господарства Чернівецького торговельно-економічного інституту Київського національного торговельно-економічного університету. **Регіональна програма розвитку туризму як механізм регулювання туристичної діяльності.** У статті на основі аналізу регіональної програми розвитку туризму виділено особливості управління туристичною сферою, визначено методи регулювання розвитку туризму, виокремлено пріоритетні види туризму та досліджено вплив програми розвитку туризму на туристичну діяльність в регіоні.

Ключові слова: програма, розвиток, туризм, регіон, система, методи, механізм, управління, регулювання, особливості, реалізація, досвід, формування, пріоритетні види, сприяння.

II. ЕКОНОМІКА, ОРГАНІЗАЦІЯ І УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Азарян Олена Михайлівна, доктор економічних наук, проректор з наукової роботи, професор кафедри маркетингу та комерційної справи Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського. **Загорна Тетяна Олегівна**, кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємства Макіївського економіко-гуманітарного інституту. **Інструментарій дослідження конкурентної динаміки роздрібних підприємств.** У статті розглянуто існуючі проблеми вивчення категорії конкурентоспроможності роздрібних торговельних підприємств у системі існуючих підходів і процедур; виділений динамічний підхід, що якнайбільше адекватно відображає умови економіки складних взаємодій. Запропоновано механізм формування понятійних елементів конкурентної динаміки й показників конкурентоспроможності на основі діагностичного інструментарію.

Ключові слова: конкурентоспроможність, конкурентна динаміка, ринкова частка, механізм конкуренції, конкурентна поведінка, конкурентні переваги.

Антипенко Євген Юрійович, доктор технічних наук, професор кафедри фінансів, будівництва та водних ресурсів Запорізької державної інженерної академії. **Стасенко Т. Є.**, магістр Запорізької державної інженерної академії. **Сучасні тенденції розвитку організаційних структур управління ланцюгами поставок будівельних організацій у ринкових умовах.** У статті розглянуто сучасні тенденції розвитку організаційних структур управління виробництвом і ланцюгами поставок будівельних організацій і їхні основні риси в ринкових умовах. Показано взаємозв'язок між основними тенденціями розвитку організаційних структур управління виробництвом і ланцюгами поставок будівельних організацій. Узагальнено десять вимог і характеристик формування ефективних структур управління виробництвом і ланцюгами поставок буді-

вельних організацій з урахуванням сучасних тенденцій їхнього розвитку.

Ключові слова: сучасні тенденції розвитку, організаційні структури управління, ринкові відносини, будівельна організація.

Забарна Елеонора Миколаївна, доктор економічних наук, професор, завідувача кафедрою економічних систем і маркетингу Одеського національного політехнічного університету. **Кірсенко Катерина Олександрівна**, студентка Одеського національного політехнічного університету. **Ваннік Катерина Олегівна**, студентка Одеського національного політехнічного університету. **Управління інноваціями в системі маркетингових комунікацій.** У статті запропоновано структурно-функціональну модель розробки рекламної кампанії. Проаналізовано розвиток інноваційних технологій у системі маркетингових комунікацій, розглянуто перспективні напрями розвитку маркетингових комунікацій.

Ключові слова: інновації в рекламі, управління інноваціями, модель розробки рекламної кампанії, проєкційна реклама.

Тягунова Наталя Михайлівна, професор, кандидат економічних наук кафедри комерційної діяльності та підприємництва ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Іржавська Людмила Василівна**, аспірант кафедри комерційної діяльності та підприємництва ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Сучасний стан і тенденції розвитку роздрібно торгівлі України.** У статті розглянуто сучасний стан і тенденції розвитку роздрібно торгівлі України, розвиток торговельних мереж як основного сучасного формату роздрібно торгівлі.

Ключові слова: ринок, торгівля, додаткові послуги.

Плугарь Олена Валеріївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту у підприємницької діяльності Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. **Аналіз фінансового забезпечення діяльності у сфері соціального туризму.** У статті проведено аналіз основних джерел фінансового забезпечення діяльності у сфері соціального туризму, виявлено проблеми фінансування видатків на відпочинок, реабілітацію соціально вразливих верств населення, сформовані пропозиції щодо розширення напрямів залучення коштів.

нансового забезпечення діяльності у сфері соціального туризму, виявлено проблеми фінансування видатків на відпочинок, реабілітацію соціально вразливих верств населення, сформовані пропозиції щодо розширення напрямів залучення коштів.

Ключові слова: соціальний туризм, фінансове забезпечення, соціально вразливі громадяни, оздоровлення, реабілітація.

Шимановська-Діанич Людмила Михайлівна, кандидат технічних наук, доцент кафедри менеджменту ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Економічне підґрунтя екологічної діяльності підприємств гірничо-збагачувального комплексу України.** У статті висвітлено основні аспекти економічного підґрунтя екологічної діяльності гірничо-збагачувальних підприємств. Визначено пріоритетні напрями вдосконалення сучасної екологічної діяльності підприємств. Обумовлено необхідність упровадження та реалізації на сучасних підприємствах, реально діючих екологічних програм і заходів, спрямованих як на покращення стану довкілля, так і на підвищення економічної ефективності діяльності підприємств.

Ключові слова: екологічна діяльність гірничо-збагачувальних підприємств, охорона навколишнього середовища, економіка природокористування, екологічне навантаження.

Степанова Лариса Валентинівна, кандидат економічних наук, старший викладач кафедри управління персоналом і економіки праці ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Стан і основні напрями вдосконалення процесів руху робочої сили на ринку праці.** У статті досліджені тенденції руху робочої сили в Україні, з'ясовано основні причини вивільнення працівників, стан попиту на робочу силу в окремих регіонах і видах економічної діяльності. Запропоновано механізм управління плинністю кадрів як одного з напрямів удосконалення процесів руху робочої сили на ринку праці.

Ключові слова: робоча сила, персонал, ринок праці, плинність кадрів, вивільнення працівників, попит на робочу силу.

Чорний Володимир Степанович, кандидат економічних наук, доцент кафедри економічного аналізу і статистики Тернопільського національного економічного університету. **Особливості аналізу рядів динаміки в митній статистиці та методичні основи прогнозування їх рівнів.** У статті вивчено динаміку зовнішньоекономічних зв'язків і їх прогнозування, що відіграють важливу роль у розв'язанні багатьох питань економічного і соціального розвитку України. У статті розглядаються особливості аналізу рядів динаміки в митній статистиці та методичні основи прогнозування їх рівнів.

Ключові слова: статистика зовнішньої торгівлі, зовнішньоторгівельний оборот України, статистичний аналіз, рівні ряду динаміки, лінійний тренд.

Талалаєв Володимир Опанасович, кандидат технічних наук, доцент кафедри бізнес-адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності ВУЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Поставна Лариса Петрівна**, асистент кафедри бізнес-адміністрування та менеджменту зовнішньоекономічної діяльності ВУЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Управління ризикозахищеністю підприємства: логіко-понятійна модель предметної області.** У статті визначені принципи і методологічні основи формування логіко-понятійної моделі предметної області «управління ризикозахищеністю підприємства», запропонована її логіко-понятійна модель.

Ключові слова: ризик, ризик-менеджмент, ризикозахищеність, невизначеність, імовірність, надійність, стійкість, логіко-понятійна модель.

Мягких Ірина Миколаївна, кандидат економічних наук, докторант кафедри бухгалтерського обліку Національного авіаційного університету (м. Київ). **Методичний підхід до управління ризиками діяльності авіапідприємств.** У статті висвітлені види ризиків, методи їх оцінки, фактори впливу на ризики в процесі діяльності авіапідприємств. За резуль-

татами дослідження розроблені пропозиції, за допомогою яких можливо послабити дію негативних ризикових факторів або деяких з них взагалі уникнути.

Ключові слова: ризик, лімітування, диференціація, хеджування, авіапідприємства, управління ризиками, фінансова діяльність.

Філіна Світлана Володимирівна, асистент кафедри менеджменту ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Аналіз розвитку системи споживчої кооперації на засадах процесного менеджменту.** У статті проаналізовані тенденції загального розвитку системи споживчої кооперації, проведено аналіз розвитку ССК, розроблено схему аналізу розвитку ССК на засадах процесного менеджменту.

Ключові слова: розвиток, споживча кооперація, процесний менеджмент.

Толкачов Дмитро Олегович, аспірант кафедри стратегічного управління економічним розвитком Донецького національного технічного університету. **Інформаційні системи в процесі стратегічного управління.** У статті розглянуто відповідність інформаційних систем певним етапам процесу стратегічного управління. Розкрито функціональні складові основних типів інформаційних систем (інформаційно-довідкові системи, ERP-системи, СППР, експертні системи, СЕД). Хоча найбільш функціональними є ERP-системи, проте їм не вистачає аналітичної компоненти для повної автоматизації процесу стратегічного управління. Визначено, що на ринку України недостатньо поширені системи підтримки прийняття рішення та експертні системи, що може негативно позначитися на якості управлінських рішень.

Ключові слова: інформаційні системи, стратегічне управління, інформаційно-довідкові системи, ERP-системи.

Токарчук Ганна Владиславівна, аспірант кафедри зовнішньоекономічної діяльності та туризму Харківського державного університету харчування та торгівлі. **Аналіз підходів до визначення поняття «інновації у сфері туристичних послуг».** У статті подано аналіз

основних підходів до визначення поняття «інновація». У ході дослідження запропонована класифікація поняття «інновація» в контексті сфери туристичних послуг.

Ключові слова: інновація, нововведення, концептуалізація, підприємницька форма інновації, туристичні послуги, класифікація інновацій в туризмі.

Юрко Ігор Вікторович, кандидат економічних наук, доцент кафедри комерційної діяльності та підприємництва ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Устьян Олександр Юрійович**, аспірант кафедри комерційної діяльності та підприємництва ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Еволюція теорії маркетингу в контексті українських реалій.** У статті проаналізовано еволюцію теорії та практики маркетингу, досліджені основні тенденції розвитку маркетингу сьогодення та визначено характерні особливості маркетингу в українських економічних реаліях.

Ключові слова: маркетинг, еволюція маркетингу, концепція маркетингу, маркетинг стосунків, маркетинг послуг.

Вудвуд Вікторія Василівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємства Чернігівського торговельно-економічного інституту Київського національного торговельно-економічного університету. **Сучасні методи управління розвитком торговельних підприємств України в умовах нестабільності економіки.** У статті розкриті основні принципи сучасних методів та можливостей розвитку торговельного підприємства, їх основні переваги та недоліки. Висвітлюється їх роль, перспективи та стан на теперішньому етапі розвитку економіки України, адже надзвичайно важливим є прагнення підприємств до кращого.

Ключові слова: підприємство, бізнес, організаційне проектування, реструктуризація, реорганізація, реінжиніринг, бенчмаркінг, аутсорсинг, франчайзинг, збут, розширення, розвиток.

Шталь Тетяна Валеріївна, доктор економічних наук, доцент, професор кафедри між-

народної економіки Харківського державного університету харчування та торгівлі. **Передумови формування теорії соціально орієнтованого стратегічного менеджменту.** У статті досліджено теоретичні основи формування теорії соціально орієнтованого менеджменту. Представлена вдосконалена модель рівнів турбулентності зовнішнього середовища. Висунута гіпотеза формування етапу соціально орієнтованого стратегічного менеджменту.

Ключові слова: турбулентність, зовнішнє середовище, підприємство, соціально орієнтований менеджмент.

Тягунова Наталя Михайлівна, кандидат економічних наук, професор кафедри комерційної діяльності та підприємництва ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Вечірко Ольга Миколаївна**, аспірант кафедри комерційної діяльності та підприємництва. **Бізнес-план – основний підхід до формування стратегії розвитку торговельного підприємства.** У статті розглянуто основні принципи розробки і впровадження бізнес-планів у торговельних підприємствах. Проведено дослідження принципів бізнесу-планування в сучасних економічних умовах. Здійснений аналіз взаємозв'язку економічних показників діяльності торговельного підприємства, його площі і структури асортименту на терміни розроблених стратегічних і тактичних бізнес-планів.

Ключові слова: торговельне підприємство, бізнес-план, довгострокове і короткострокове бізнес-планування, стратегія розвитку, ризик, конкурентоспроможність.

Іванова Олена Миколаївна, аспірант, асистент кафедри економіки підприємства ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Інформаційні потоки та розвиток туристичних підприємств.** У статті розглянуто основні тенденції розвитку туристичної сфери України та туристичних підприємств Полтавської області, здійснено аналіз і визначено основні проблеми організації управління інформаційними потоками туристичних підприємств.

Ключові слова: інформаційні потоки, внутрішні інформаційні потоки, туристичне підприємство, туристична сфера.

Вороніна Вікторія Леонідівна, асистент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Удосконалення управління прибутком торговельних підприємств.** У статті обґрунтовано оптимізаційну модель оперативного управління прибутком на основі оцінки узагальненого впливу натурального та цінового операційного важеля (левериджу), яка дозволяє відобразити вплив сукупності чинників і кожного окремо на господарський результат діяльності підприємства.

Ключові слова: прибуток; ціновий операційний важіль; натуральний операційний важіль; леверидж; оптимізаційна модель оперативного управління прибутком.

Ищейкін Тимур Євгенович, аспірант кафедри економіки підприємства ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Інноваційний розвиток роздрібних торговельних підприємств споживчої кооперації України: напрями та завдання (частина 2).** Стаття присвячена питанням розробки та обґрунтування напрямів інноваційного розвитку кооперативних роздрібних торговельних підприємств. Охарактеризовано принципи успіху інноваційного розвитку торговельних підприємств і запропоновано алгоритм формування стратегії їх інноваційного розвитку.

Ключові слова: завдання, інноваційний розвиток, напрям, торговельне підприємство, споживча кооперація.

III. ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ

Сторичева Світлана Борисівна, доктор економічних наук, доцент кафедри фінансів ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Фінансові інновації як засіб фінансування економіки.** У статті розглянуто сутність фінансових інновацій і їхні класифікаційні ознаки з погляду процесу фінансування економіки.

Ключові слова: фінансові інновації, фінансові інструменти, фінансування.

Ілляшенко Костянтин Вікторович, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів і кредиту Сумського державного університету. **Котенко Наталія Вікторівна**, асистент кафедри фінансів і кредиту Сумського державного університету. **Вплив податкової реформи на фіскальні інструменти механізму бюджетного фінансування муніципальних послуг.** У статті з урахуванням європейського досвіду проводиться аналіз впливу наслідків податкової реформи на результати застосування місцевих фіскальних інструментів з метою бюджетного фінансування публічних екологічних послуг.

Ключові слова: податкова реформа, місцеві податки та збори, екологічні послуги.

Шабанова Кенул Закір кизи, дисертант Азербайджанського університету кооперації. **Іпотечний кредит і забезпечення аграрного сектора фінансовими ресурсами.** У статті розкривається сутність іпотечного кредитування, розглядається взаємовідносини фінансово-кредитних організацій із землевласниками, аналізується способи підвищення зацікавленості банківських структур у забезпеченні фінансовими ресурсами сільськогосподарських підприємств, оцінюється вплив іпотечного кредитування на розвитку інфраструктури в селі.

Ключові слова: іпотека, нерухомість, договір, інвестиція, земельні ділянки, кредитний ризик.

Титаренко Ольга Сергіївна, асистент кафедри економіки підприємства Полтавської державної аграрної академії. **Сутнісна характеристика фінансового стану підприємства.** У статті проаналізовано й узагальнено сутність поняття «фінансовий стан підприємства» з позицій фінансового менеджменту. Він є об'єктом фінансового управління, результатом фінансово-господарської діяльності й слугує якісною характеристикою діяльності підприємства. На основі цього виділено основні сутнісні характеристики цього поняття й пропонується його авторське трактування. Розгля-

нито основні елементи та підходи щодо визначення виду фінансового стану підприємства.

Ключові слова: фінансовий стан, фінансові ресурси, результат фінансово-господарської діяльності, фінансова стійкість.

Козуб Вікторія Олександрівна, здобувач, старший викладач кафедри міжнародної економіки Харківського державного університету харчування та торгівлі. **Система показників моніторингу фінансових результатів торговельного підприємства.** У статті подана система показників моніторингу фінансових результатів торговельного підприємства за урахування послідовності формування та використання фінансових результатів, а також рівня, цілей і методичних засад реалізації моніторингу.

Ключові слова: моніторинг, фінансовий результат, показник-індикатор, інформативний показник.

IV. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК І АУДИТ

Бочуля Тетяна Володимирівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри бухгалтерського обліку та аудиту Харківського державного університету харчування та торгівлі. **Феномен інтернет-магазину в понятійному апараті бухгалтерського обліку.** У статті досліджено специфічну природу інтернет-торгівлі як наслідку еволюції техніко-технологічної формації сучасного суспільства. Критично оцінено перспективність інтернет-торгівлі порівняно із традиційною формою згідно з їхніми можливостями та характерними ризиками. Проаналізовано протиріччя у визначенні інтернет-магазину, що спричиняє неадекватну його облікову ідентифікацію для відображення витрат на організацію для здійснення діяльності. Розглянуто порядок відображення в обліку витрат на створення сайту, який є основою інтернет-магазину, залежно від умов створення та предмета договору.

Ключові слова: електронна торгівля, інтернет-магазин, облік, web-сайт, нематеріальний актив.

Кулик Вікторія Анатоліївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Формування облікової політики підприємства щодо запасів.** У статті висвітлено основні аспекти облікової політики підприємства щодо запасів. Автором обґрунтовано особливості застосування різних елементів облікової політики та їх вплив на показники бухгалтерського обліку та фінансової звітності щодо запасів.

Ключові слова: запаси, методи оцінки вибуття запасів, облікова політика, оцінка запасів.

Лазуренко Володимир Іванович, кандидат економічних наук, доцент кафедри економіко-правових дисциплін Донецького юридичного інституту Луганського державного університету внутрішніх справ імені Є. О. Дідоренка, академік АЕН України. **Захарченко Віталій Юрійович**, кандидат наук державного управління, доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Виявлення злочинів у сфері використання комп'ютерної інформації.** У статті розглянуто визначення криміналістичної характеристики злочинів і їх складові елементи. Окреслено способи і прийоми контролю (у тому числі документального) при розслідуванні і розкритті злочинів.

Ключові слова: судово-бухгалтерська експертиза, злочини у сфері використання комп'ютерної інформації.

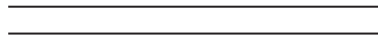
V. ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ

Роскладка Андрій Анатолійович, кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри економічної кібернетики ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». **Глущенко Тетяна Станіславівна**, старший викладач кафедри маркетингу Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка. **Статистичний аналіз факторів розвитку сучасної вищої**

освіти в Україні. У статті досліджено макроекономічні показники розвитку вищої освіти в Україні, кількісні та якісні показники діяльності вищих навчальних закладів. Аналіз цих факторів дозволив виявити проблеми розви-

тку вищої освіти та визначити способи подолання цих проблем.

Ключові слова: освіта, вища освіта, наукова діяльність, освітня діяльність, вищий навчальний заклад.

АННОТАЦИИ

І. ФУНКЦИОНИРОВАНИЕ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ СИСТЕМЫ

Шевченко Анатолий Федорович, доктор экономических наук, профессор кафедры управления персоналом и экономики труда ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Теоретические аспекты влияния экономических кризисов на функционирование национальных рынков труда.** Статья посвящена обоснованию теоретических положений влияния экономических кризисов на функционирование национальных рынков труда.

Ключевые слова: экономический кризис, рынок труда, инфляция, стагфляция, безработица, занятость.

Павленко Ирина Геннадьевна, кандидат экономических наук, доцент кафедры менеджмента и предпринимательской деятельности Таврического национального университета имени В. И. Вернадского. **Обращение с отходами предприятий горно-обогатительной отрасли и их влияние на окружающую среду.** В статье рассмотрены основные проблемы образования и обращения с отходами предприятий горно-обогатительной отрасли. Обосновано их критическое влияние на окружающую среду страны. Определена объективная необходимость внедрения экологических мероприятий, которые способствовали бы снижению объемов образования отходов на горно-обогатительных предприятиях.

Ключевые слова: образование отходов предприятий, управления отходами производства, отходы горно-обогатительных предприятий, переработка отходов обогащения.

Краус Наталия Николаевна, кандидат экономических наук, доцент кафедры финансов ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет

экономики и торговли». **Сергиенко Аксинья Геннадьевна**, студентка 1 курса ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Коррупция как одна из угроз национальной безопасности на этапе становления инновационной экономики.** В статье проанализировано экономическое содержание коррупции, ее предпосылки и последствия на этапе становления инновационной экономики. Рассмотрена классификация коррупции, подвергнув это явление определенной структуризации, указанная дифференциация коррупции в три уровня. Определены подходы к решению проблем чрезмерного роста теневого сектора и предложены антикоррупционные методы.

Ключевые слова: взяточничество, национальная безопасность, коррупция, теневая экономика, угроза.

Гордиенко Владимир Александрович, кандидат экономических наук, доцент кафедры менеджмента Днепропетровской государственной финансовой академии. **Тимошенко Марина Викторовна**, кандидат технических наук, доцент кафедры бюджета и казначейского дела Днепропетровской государственной финансовой академии. **Григораш О. В.**, аспирант Днепропетровской государственной финансовой академии. **Программно-целевое планирование развития малого предпринимательства как составляющая стратегии развития.** В настоящее время формирование портфеля региональных целевых программ не всегда соответствует принципам стратегического среднесрочного планирования бюджета в контексте развития. В реализуемых программах нечетко устанавливается цель, а задача не является ее декомпозицией. Не разработан объективный метод оценки программ. Предлагаются пути преодоления устойчивой ситуации.

Ключевые слова: программно-целевой метод (ПЦМ), целевая программа, цель, задачи, оценочные показатели ЦП: продукта, расходов, эффективности и качества; экономико-математические методы.

Белоброва Татьяна Александровна, кандидат экономических наук, доцент кафедры международной экономики ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Базавлук Наталья Григорьевна**, ассистент кафедры международной экономики ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Отраслевая структура экономики как предпосылка формирования национальной конкурентоспособности: сравнения между странами.** В статье рассмотрена отраслевая структура национальной экономики Украины и зарубежных стран, проведен сравнительный анализ. Обоснована необходимость модернизации отраслевой структуры национальной экономики Украины. Определены приоритетные направления развития отраслевой структуры в соответствии с ориентирами инновационной экономики и для обеспечения национальной конкурентоспособности.

Ключевые слова: отраслевая структура экономики, инновационное развитие, национальная конкурентоспособность.

Кучин Сергей Павлович, кандидат экономических наук, доцент кафедры театроведения Харьковского национального университета искусств имени И. П. Котляревского. **Актуализация проблемы сочетания социальной и экономической эффективности деятельности субъектов сферы культуры в Украине.** В статье исследуется проблема сочетания социальной и экономической эффективности деятельности субъектов сферы культуры в Украине, анализируется их влияние на социально-экономическое развитие государства. Акцент сделан на специфике условий хозяйствования субъектов сферы театрального искусства как составляющих сферы культуры, в которой экономическая функция обязательно должна быть строго подчинена общественно-моральной. Подобная специфика функциони-

рования субъектов сферы культуры подчеркивает острое противоречие между целями их деятельности и средствами достижения целей.

Ключевые слова: социальный, экономический, эффективность, развитие, культура, театр, функция, сочетание, совершенствование.

Безрукова Наталия Валерьевна, кандидат экономических наук, доцент кафедры международной экономики ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Деятельность транснациональных корпораций в контексте национальной экономической безопасности.** В статье проведен анализ процессов создания корпоративных единиц и управления ними с целью обеспечения экономической безопасности государств в условиях современной глобальной экономики. Исследованы особенности влияния транснациональных корпораций на экономику стран их базирования и принимающих стран. Сделан вывод о неоднозначности влияния современных транснациональных корпораций на экономику государств.

Ключевые слова: глобализация экономики, национальная экономическая безопасность, транснациональные корпорации, интернализация.

Шпак Наталья Андреевна, аспирант Черниговского государственного технологического университета. **Состояние инновационной деятельности агропредприятий. региональный аспект.** В статье рассмотрены проблемы внедрения инноваций на агропредприятиях, исследованы весомые научные достижения современной системы земледелия, производство и применение новейших технологий в растениеводстве и животноводстве.

Ключевые слова: агропредприятия, инновации, инновационная деятельность, инновационный процесс, инновационные преобразования.

Герасименко Ангелина Александровна, магистр ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Пожар Артем Анатольевич**, кандидат экономических наук, доцент кафедры международной экономики ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский универ-

ситет экономики и торговли». **Опыт сотрудничества Украины и Всемирного банка.** В статье освещены основные аспекты сотрудничества Украины и Всемирного банка, рассмотрены конкретные проекты и результаты их реализации. Определены основные проблемные стороны сотрудничества и предложены пути повышения его эффективности.

Ключевые слова: Всемирный банк, Украина, кредит, финансовая помощь, заем, проект.

Фарений Игорь Анатольевич, доктор исторических наук, профессор кафедры архивоведения, новейшей истории и специальных исторических дисциплин Черкасского национального университета имени Богдана Хмельницкого. **Социально-экономическая идеология современной Украины и перспективы кооперативной жизни.** В статье осуществлена попытка анализа современных тенденций социально-экономических представлений широких слоев населения и их влияния на продвижение кооперативных форм экономической деятельности. Констатируется несоответствие ценностных ориентаций, сформированных в массовом сознании, принципам и задачам кооперации, что предопределяет замедление развития кооперативной жизни.

Ключевые слова: социально-экономическая мысль, кооперация, кооперативное движение.

Герасименко Валерий Сергеевич, ассистент кафедры коммерческой деятельности и предпринимательства ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Теоретические аспекты создания кластера потребительской кооперации в АПК.** В статье раскрыты перспективы создания кластера потребительской кооперации в АПК, определены последствия для потребительской кооперации Украины при создании кластера в АПК.

Ключевые слова: потребительская кооперация, кластер, кластеризация, кластерная модель, АПК.

Кифяк Василий Федорович, доктор экономических наук, декан факультета менеджмента, туризма и ресторанного хозяйства

Черновицкого торгово-экономического института Киевского национального торгово-экономического университета. **Региональная программа развития туризма как механизм регуляции туристической деятельности.** В статье на основе анализа региональной программы развития туризма выделены особенности управления туристической сферой, определены методы регулирования развития туризма, очерчены приоритетные виды туризма и исследовано влияние программы развития туризма на туристическую деятельность в регионе.

Ключевые слова: программа, развитие, туризм, регион, система, методы, механизм, управление, регуляция, особенности, реализация, опыт, формирование, приоритетные виды, содействия.

II. ЭКОНОМИКА, ОРГАНИЗАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ ПРЕДПРИЯТИЕМ

Азарян Елена Михайловна, доктор экономических наук, проректор из научной работы, профессор кафедры маркетинга и коммерческого дела Донецкого национального университета экономики и торговли имени Михаила Туган-Барановского. **Загорная Татьяна Олеговна**, кандидат экономических наук, доцент кафедры экономики предприятия Макеевского экономико-гуманитарного института. **Инструментарий исследования конкурентной динамики розничных предприятий.** В статье рассмотрены существующие проблемы изучения категории конкурентоспособности розничных торговых предприятий в системе существующих подходов и процедур; выделен динамический подход как наиболее адекватно отражающий условия экономики сложных взаимодействий. Предложено механизм формирования понятийных элементов конкурентной динамики и показателей конкурентоспособности на основе диагностического инструментария.

Ключевые слова: конкурентоспособность, конкурентная динамика, рыночная доля, механизм конкуренции, конкурентное поведение, конкурентные преимущества.

Антипенко Евгений Юрьевич, доктор технических наук, профессор кафедры финансов, строительства и водных ресурсов Запорожской государственной инженерной академии. **Стасенко Т. Е.**, магистр Запорожской государственной инженерной академии. **Современные тенденции развития организационных структур управления цепями поставок строительных организаций в условиях рынка.** В статье рассмотрены современные тенденции развития организационных структур управления производством и цепочками поставок строительных организаций и их основные черты в рыночных условиях. Показана взаимосвязь между основными тенденциями развития организационных структур управления производством и цепочками поставок строительных организаций. Обобщено десять требований и характеристик формирования эффективных структур управления производством и цепочками поставок строительных организаций с учетом современных тенденций их развития.

Ключевые слова: современные тенденции развития, организационные структуры управления, рыночные отношения, строительная организация.

Забарная Элеонора Николаевна, доктор экономических наук, профессор, заведующая, кафедрой экономических систем и маркетинга Одесского национального политехнического университета. **Кирнесенко Екатерина Александровна**, студентка Одесского национального политехнического университета. **Ванник Екатерина Олеговна**, студентка Одесского национального политехнического университета. **Управление инновациями в системе маркетинговых коммуникаций.** В статье предложено структурно-функциональную модель разработки рекламной кампании. Проанализировано развитие инновационных технологий в системе маркетинговых коммуникаций, рассмотрены перспективные направления развития маркетинговых коммуникаций.

Ключевые слова: инновации в рекламе, управление инновациями, модель разработки рекламной кампании, проекционная реклама.

Тягунова Наталья Михайловна, профессор, кандидат экономических наук кафедры коммерческой деятельности и предпринимательства ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Иржавская Людмила Васильевна**, аспирант кафедры коммерческой деятельности и предпринимательства ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Современное состояние и тенденции развития розничной торговли Украины.** В статье рассмотрено современное состояние и тенденции развития розничной торговли Украины, развитие торговых сетей как основного современного формата розничной торговли.

Ключевые слова: рынок, торговля, дополнительные услуги.

Плугарь Елена Владимировна, кандидат экономических наук, доцент кафедры менеджмента предпринимательской деятельности Таврического национального университета имени В. И. Вернадского. **Анализ финансового обеспечения деятельности в сфере социального туризма.** В статье проведен анализ основных источников финансового обеспечения деятельности в сфере социального туризма, выявлены проблемы финансирования расходов на отдых, реабилитацию социально уязвимых слоев населения, сформированы предложения по расширению направлений привлечения средств.

Ключевые слова: социальный туризм, финансовое обеспечение, социально уязвимые граждане, оздоровление, реабилитация.

Шимановская-Дианич Людмила Михайловна, кандидат технических наук, доцент кафедры менеджмента ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Экономические основы экологической деятельности предприятий горно-обогатительного комплекса Украины.** В статье освещены основные аспекты экономической основы экологической деятельности горно-обогатительных предприятий. Определены приоритетные направления совершенствования современной экологической деятельности предприятий. Обусловлено необходимость внедрения и ре-

ализации на современных предприятиях, реально действующих экологических программ и мероприятий, направленных как на улучшение состояния окружающей среды, так и на повышение экономической эффективности деятельности предприятий.

Ключевые слова: экологическая деятельность горно-обогатительных предприятий, охрана окружающей среды, экономика природопользования, экологическая нагрузка.

Степанова Лариса Валентиновна, кандидат экономических наук, старший преподаватель кафедры управления персоналом и экономики труда ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Состояние и основные направления усовершенствования процессов движения рабочей силы на рынке труда.** В статье исследованы тенденции движения рабочей силы в Украине. Выявлены основные причины высвобождения работников, состояние спроса в различных регионах и видах экономической деятельности. Предложен механизм управления текучестью кадров как одного из направлений усовершенствования процессов движения рабочей силы на рынке труда.

Ключевые слова: рабочая сила, персонал, рынок труда, текучесть кадров, высвобождение работников, спрос на рабочую силу.

Черный Владимир Степанович, кандидат экономических наук, доцент кафедры экономического анализа и статистики Тернопольского национального экономического университета. **Особенности анализа рядов динамики в таможенной статистике и методические основы прогнозирования их уровней.** В данной статье рассматриваются особенности анализа рядов динамики в таможенной статистике и методические основы прогнозирования их уровней. Изучение динамики внешнеэкономических связей и их прогнозирования, играют важную роль в решении многих вопросов экономического и социального развития Украины.

Ключевые слова: статистика внешней торговли, внешне торговый оборот Украины, ста-

тистический анализ, уровни ряда динамики, линейный тренд.

Талалаев Владимир Афанасьевич, кандидат технических наук, доцент кафедры бизнес-администрирования и менеджмента внешнеэкономической деятельности ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Поставная Лариса Петровна**, ассистент кафедры бизнес-администрирования и менеджмента внешнеэкономической деятельности ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Управление рискозащищенностью предприятия: логико-понятийная модель предметной области.** В статье определены принципы и методологические основы формирования логико-понятийной модели предметной области «управление рискозащищенностью предприятия», предложена ее логико-понятийная модель.

Ключевые слова: риск, риск-менеджмент, рискозащищенность, неопределенность, вероятность, надежность, устойчивость, логико-понятийная модель.

Мягких Ирина Николаевна, кандидат экономических наук, докторант кафедры бухгалтерского учета Национального авиационного университета (г. Киев). **Методический подход к управлению рисками деятельности авиапредприятия.** В статье освещены виды рисков, методы их оценки, факторы влияния на риски в процессе деятельности авиапредприятия. По результатам исследования разработанные предложения, с помощью которых возможно ослабить действие негативных рисков факторов или некоторых из них вообще избежать.

Ключевые слова: риск, лимитирование, дифференциация, хеджирование, авиапредприятие, управление рискам, финансовая деятельность.

Филина Светлана Владимировна, ассистент кафедры менеджмента ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Анализ развития системы потребительской кооперации на принципах процесного менеджмента.** В статье проана-

лизированы тенденции общего развития системы потребительской кооперации, проведен анализ развития ССК, разработана схема анализа развития ССК на принципах процессного менеджмента.

Ключевые слова: развитие, потребительская кооперация, процессный менеджмент

Толкачев Дмитрий Олегович, аспирант кафедры стратегического управления экономическим развитием Донецкого национального технического университета. **Информационные системы в процессе стратегического управления.** В статье рассмотрено соответствие информационных систем определённым этапам процесса стратегического управления. Раскрыты функциональные составляющие основных типов информационных систем (информационно-справочные системы, ERP-системы, СППР, экспертные системы, СЭД). Выявлено, что на рынке Украины недостаточно распространены системы поддержки принятия решения и экспертные системы, что может негативно сказаться на качестве управленческих решений.

Ключевые слова: информационные системы, стратегическое управление, информационно-справочные системы, ERP-системы.

Токарчук Анна Владиславовна, аспирант кафедры внешнеэкономической деятельности и туризма Харьковского государственного университета питания и торговли. **Анализ подходов к определению понятия «инновации в сфере туристических услуг».** В статье предоставлен анализ основных подходов к определению понятия «инновация», обобщена и систематизирована теоретическая база в ходе научного рассмотрения понятия. В результате исследования предложены определение и классификация понятия «инновация» в контексте сферы туристических услуг.

Ключевые слова: инновация, нововведение, концептуализация, предпринимательская форма инновации, туристические услуги, классификация инноваций в туризме.

Юрко Игорь Викторович, кандидат экономических наук, доцент кафедры коммерческой деятельности и предпринимательства

ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Устьян Александр Юрьевич**, аспирант кафедры коммерческой деятельности и предпринимательства ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Эволюция теории маркетинга в контексте украинских реалий.** В статье проанализирована теория и практика маркетинга, исследованы основные тенденции развития современного маркетинга и определены характерные черты маркетинга в украинских экономических реалиях.

Ключевые слова: маркетинг, эволюция маркетинга, концепция маркетинга, маркетинг отношений, маркетинг услуг.

Вудвуд Виктория Васильевна, кандидат экономических наук, доцент кафедры экономики предприятия Черниговского торгово-экономического института Киевского национального торгово-экономического университета. **Современные методы управления развитием торговых предприятий Украины в условиях нестабильности экономики.** В статье раскрыты основные принципы современных методов и возможностей развития торгового предприятия, их основные преимущества и недостатки. Освещается их роль, перспективы и состояние на нынешнем этапе развития экономики Украины, ведь чрезвычайно важно стремление предприятий к лучшему. Со временем создаются и формируются новые методы ведения бизнеса, которые устанавливают новые догматы и возможности для развития экономики. Но, в настоящее время учеными систематизированы основные виды организационного развития, исследованы факторы, определяющие развитие предприятий на разных стадиях их жизненного цикла, разработаны подходы к управлению развитием предприятия, хотя, в свою очередь, такие разработки не исключают необходимости будущих исследований методологии управления развитием.

Ключевые слова: предприятие, бизнес, организационное проектирование, реструктуризация, реорганизация, реинжиниринг, бенчмаркинг, аутсорсинг, франчайзинг, сбыт, расширение, развитие.

Шталь Татьяна Валерьевна, доктор экономических наук, доцент, профессор кафедры международной экономики Харьковского государственного университета питания и торговли. **Предпосылки формирования теории социально ориентированного стратегического менеджмента.** В статье исследованы теоретические основы формирования теории социально ориентированного менеджмента. Представлена усовершенствованная модель уровней турбулентности внешней среды. Выдвинута гипотеза формирования этапа социально ориентированного стратегического менеджмента.

Ключевые слова: турбулентность, внешняя среда, предприятие, социально ориентированный менеджмент.

Тягунова Наталья Михайловна, кандидат экономических наук, профессор кафедры коммерческой деятельности и предпринимательства ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Вечирко Ольга Николаевна**, аспирант кафедры коммерческой деятельности и предпринимательства ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Бизнес-план – основной подход к формированию стратегии развития торгового предприятия.** В статье рассмотрены основные принципы, разработки и внедрения бизнес-планов в торговых предприятиях. Проведено исследование принципов бизнес-планирования в современных экономических условиях. Осуществлен анализ взаимосвязи экономических показателей деятельности торгового предприятия, его площадей и структуры ассортимента на сроки разработанных стратегических и тактических бизнес-планов.

Ключевые слова: торговое предприятие, бизнес-план, долгосрочное и краткосрочное бизнес-планирование, стратегия развития, риск, конкурентоспособность.

Иванова Елена Николаевна, аспирант, ассистент кафедры экономики предприятия ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Информационные**

поток и развитие туристических предприятий. В статье рассмотрены основные тенденции развития туристической сферы Украины и туристических предприятий Полтавской области, проведен анализ и определены основные проблемы организации управления информационными потоками туристических предприятий.

Ключевые слова: информационные потоки, внутренние информационные потоки, туристическое предприятие, туристическая сфера.

Воронина Виктория Леонидовна, ассистент кафедры бухгалтерского учета и аудита ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Усовершенствование управления прибылью торговых предприятий.** В статье обоснована оптимизационная модель оперативного управления прибылью на основе оценки обобщенного влияния натурального и ценового операционного рычага (левериджа), которая позволяет отразить влияние совокупности факторов и каждого отдельно на хозяйственный результат деятельности предприятия.

Ключевые слова: прибыль, ценовой операционный рычаг, натуральный операционный рычаг, леверидж, оптимизационная модель оперативного управления прибылью.

Ищейкин Тимур Евгеньевич, аспирант кафедры экономики предприятия ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Инновационное развитие розничных торговых предприятий потребительской кооперации Украины: направления и задания (часть 2).** Статья посвящена вопросам разработки и обоснования направлений инновационного развития кооперативных розничных торговых предприятий. Охарактеризованные принципы успеха инновационного развития торговых предприятий и предложен алгоритм формирования стратегии их инновационного развития.

Ключевые слова: задание, инновационное развитие, направление, торговое предприятие, потребительская кооперация.

III. ФИНАНСЫ И КРЕДИТ

Егорычева Светлана Борисовна, доктор экономических наук, доцент кафедры финансов ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Финансовые инновации как средство финансирования экономики.** В статье рассмотрена сущность финансовых инноваций и их классификационные признаки с точки зрения процесса финансирования экономики.

Ключевые слова: финансовые инновации, финансовые инструменты, финансирование.

Ильяшенко Константин Викторович, кандидат экономических наук, доцент кафедры финансов и кредита Сумского государственного университета. **Котенко Наталья Викторовна**, ассистент кафедры финансов и кредита Сумского государственного университета. **Воздействие налоговой реформы на фискальные инструменты механизма бюджетного финансирования муниципальных услуг.** В статье с учетом европейского опыта проводится анализ влияния последствий налоговой реформы на результаты использования муниципальных фискальных инструментов с целью бюджетного финансирования публичных экологических услуг.

Ключевые слова: налоговая реформа, местные налоги и сборы, экологические услуги, экологический налог.

Шабанова Кенул Закир кизи, диссертант Азербайджанского университета кооперации диссертантка Азербайджанского университета кооперации. **Ипотечный кредит и обеспечение аграрного сектора финансовыми ресурсами.** В статье раскрывается сущность ипотечного кредитования, рассматриваются взаимоотношения финансово кредитных организаций с землевладельцами, анализируются пути повышения заинтересованности банковских структур в обеспечении финансовыми ресурсами сельскохозяйственных предпринимателей, оценивается влияние ипотечного кредитования на развитие инфраструктуры в селе.

Ключевые слова: ипотека, недвижимость, договор, инвестиция, земельные участки, кредитный риск.

Титаренко Ольга Сергеевна, ассистент Полтавской государственной аграрной академии. **Сущностные характеристики финансового состояния предприятия.** Проанализированы и обобщены сущность понятия «финансовое состояние предприятия» с позиций финансового менеджмента. Он является объектом финансового управления, результатом финансово-хозяйственной деятельности и служит качественной характеристикой деятельности предприятия. На основе этого выделены основные сущностные характеристики данного понятия и предлагается его авторская трактовка. Рассмотрены основные элементы и подходы к определению вида финансового состояния предприятия.

Ключевые слова: финансовое состояние, финансовые ресурсы, результат финансово-хозяйственной деятельности, финансовая устойчивость.

Козуб Виктория Александровна, соискатель, старший преподаватель кафедры международной экономики Харьковского государственного университета питания и торговли. **Система показателей мониторинга финансовых результатов торгового предприятия.** В статье представлена система показателей мониторинга финансовых результатов торгового предприятия с учетом последовательности формирования и использования финансовых результатов, а также уровня, целей и методических основ реализации мониторинга.

Ключевые слова: мониторинг, финансовый результат, показатель-индикатор, информационный показатель.

IV. БУХГАЛТЕРСКИЙ УЧЕТ И АУДИТ

Бочуля Татьяна Владимировна, кандидат экономических наук, доцент кафедры бухгалтерского учета и аудита Харьковского государственного университета питания и торговли. **Феномен интернет-магазина в понятийном аппарате бухгалтерского учета.**

В статье исследована специфическая природа интернет-торговли как следствия эволюции технико-технологической формации современного общества. Критически оценена перспективность интернет-торговли по сравнению с традиционной формой, в соответствии их возможностей и характерных рисков. Проанализированы противоречия в определении понятия «интернет-магазин», что вызывает его ненадлежащую учетную идентификацию для отражения расходов на организацию для осуществления деятельности. Рассмотрен порядок отражения в учете расходов на создание сайта, который является основой интернет-магазина, в зависимости от условий создания и предмета договора.

Ключевые слова: электронная торговля, интернет-магазин, учет, web-сайт, нематериальный актив.

Кулик Виктория Анатольевна, кандидат экономических наук, доцент кафедры бухгалтерского учета и аудита ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Формирование учетной политики предприятия относительно запасов.** В статье рассматриваются основные аспекты учетной политики предприятия по запасам. Автором обоснованы особенности применения различных элементов учетной политики и их влияние на показатели бухгалтерского учета и финансовой отчетности относительно запасов.

Ключевые слова: запасы, методы оценки выбытия запасов, учетная политика, оценка запасов.

Лазуренко Владимир Иванович, кандидат экономических наук, доцент кафедры экономико-правовых дисциплин Донецкого юридического института Луганского государственного университета внутренних дел име-

ни Е. А. Дидоренко, академик АЭН Украины. **Захарченко Виталий Юрьевич**, кандидат наук государственного управления, доцент кафедры бухгалтерского учета и аудита ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Выявление преступлений в сфере использования компьютерной информации.** Рассмотрены определение криминалистической характеристики преступлений и их элементы. Определены способы и приемы контроля (в том числе документального) при расследовании и раскрытии преступлений.

Ключевые слова: судебно-бухгалтерская экспертиза, преступления в сфере использования компьютерной информации.

V. ОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ

Роскладка Андрей Анатольевич, кандидат физико-математических наук, доцент кафедры экономической кибернетики ВУЗ Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли». **Глушенко Татьяна Станиславовна**, старший преподаватель кафедры маркетинга Полтавского национального технического университета имени Юрия Кондратюка. **Статистический анализ факторов развития современного высшего образования в Украине.** В статье исследованы макроэкономические показатели развития высшего образования в Украине, количественные и качественные показатели деятельности высших учебных заведений. Анализ этих факторов позволил выявить проблемы развития высшего образования и определить пути преодоления этих проблем.

Ключевые слова: образование, высшее образование, научная деятельность, образовательная деятельность, высшее учебное заведение.

SUMMARIES

I. PERFORMANCE OF ECONOMIC SYSTEM

Shevchenko A. F., Dc. Econ. Sci., Professor. **Theoretical aspects of the economic impact of the crisis on national labor markets.** The article is devoted to the theoretical justification of the provisions of the effects of economic crises on the functioning of national labor markets.

Key words: economic crisis, the labor market, inflation, stagflation, unemployment, employment.

Pavlenko I. G., Cand. Econ. Sci., associate professor. **Waste management companies in the mining and minerals processing industry and their impact on the environment.** The article deals with the basic problems of formation and waste mining and dressing industry. Proved their critical impact on the environment of the country. Defined objective necessity of implementing environmental measures to reduce the volume of waste to ore mining and processing enterprises.

Key words: waste enterprises, waste production, waste ore mining and processing enterprises, processing tailings.

Kraus N. M., Cand. Econ. Sci., associate professor. **Sergienko A. G. Corruption as one of the threats to national security in the making innovation economy.** The economic meaning of corruption, its preconditions and effects in the making of the innovation economy are analyzed in the article. Classification of corruption by exposing a phenomenon specific structure considered differentiation of corruption in three levels is indicated. The approaches to the problems of excessive growth of the shadow economy and proposed anti-corruption practices are defined.

Key words: bribery, national security, corruption, shadow economy, a threat.

Gordienko V. O., Cand. Econ. Sci., associate professor. **Timoshenko M. V.**, Cand. Tech. Sci., associate professor. **Grigorash O. V. Program target method in the management of local budgets as implementation of growth Strategy.** Today the portfolio of regional programs is not always consistent with the principles of strategic medium-term budget planning in the context of economic growth. Realizable programs are not systematically related, are not agreed on goals, objectives, not performance evaluation. Ways of overcoming a sustainable situation.

Key words: program target method, the target program goals, objectives, evaluation indicators: product cost, effectiveness and quality, economic – mathematical methods.

Bilobrova T. O., Cand. Econ. Sci., associate professor. **Bazavluk N. G. Branch structure of the economy as a prerequisite for the formation of national competitiveness: between countries comparisons.** The article deals with sectoral structure of the national economy of Ukraine and foreign countries, the comparative analysis is carried out. The need for modernization of the branch structure of the national economy of Ukraine is substantiated. Priority directions of branch structure development in accordance with the guidelines of the innovative economy and for national competitiveness were defined.

Key words: branch structure of the economy, innovative development, national competitiveness.

Kuchyn S. P., Cand. Econ. Sci., associate professor. **The actualization of challenges combining social and economic efficiency of cultural sphere subjects activity in Ukraine.** The problem of combining social and economic efficiency of activities of the cultural sphere in Ukraine were investigated, its impact on the socio-economic development of the country were analyzed. The

emphasis put on specific economic conditions of theater art subjects as a part of culture, in which economic function have to be strictly subordinated to the social and moral functions. Such specific functioning of culture subject underlines sharp contradiction between the objectives and the means of their achievement.

Key words: social, economic, efficiency, development, culture, art, theater, feature combination to improve.

Bezrukova N. V., Cand. Econ. Sci., associate professor. **Activity of transnational corporations in the context of national economic security.** The article analyzes establishing of corporate entities and managing their activities in order to provide economic security of states in the current global economy. The author investigates the influence of transnational corporations on the economy of home countries and host countries and comes to a conclusion about ambiguity of contemporary transnational corporations' influence on the economy of states.

Key words: economic globalization, national economic security, transnational corporations, internalization.

Shpak N. A. Condition innovation agribusinesses. regional aspect. In this article considered the problems of innovation for agriculture farms, investigated important scientific achievements of modern farming systems, production and application of new technologies in crop and livestock production.

Key words: farms, innovation, innovation, innovation process, innovative transformation.

Gerasymenko A. O. Pozhar A. A., Cand. Econ. Sci., associate professor. **Experience of cooperation between Ukraine and the World Bank.** The article highlights the main aspects of cooperation between Ukraine and the World Bank, considering specific projects and the results achieved. The main areas of cooperation are defined. Suggestions as for the ways of future cooperation improvement are specified.

Key words: World Bank, Ukraine, credit, financial aid, loan project.

Fareniy I. A., Dc. History Sci., Professor. **Socio-economic ideology of modern Ukrainian and prospect of co-operative life.** In the article realizable attempt of analysis of modern tendencies of socio-economic presentations of wide of groups population and their influence on advancement of co-operative forms of economic activity. Disparity of the valued orientations, formed in mass consciousness is established, to principles and tasks co-operation which predetermines deceleration of development of co-operative life.

Key words: socio-economic idea, co-operative movement, co-operation.

Herasymenko V. S. Theoretical aspects of the consumer cooperatives cluster creation at the aic (Agroindustrial Complex). This article is devoted possibility of creation of agrarian cluster in the system of consumer co-operation of Ukraine.

Key words: consumer cooperation, cluster, cluster system, agrarian complex.

Kifiyak V. F., Dc. Econ. Sci., professor. **Regional tourism development program as a mechanism for the regulation of tourism activities.** On the base of the regional program of tourist development the peculiarities of tourist sphere management are chosen, the methods of tourism development regulation are determined, the priority types of tourism are allocated and the influence of the tourism development program on the tourism activity in the region is investigated.

Key words: program development, tourism, region, system, method, mechanism, management, regulation, features, implementation, experience, formation, priority species, the promotion.

II. ECONOMY, THE ORGANIZATION AND MANAGEMENT OF ENTERPRISE

Azaryan O. M., Dc. Econ. Sci., Professor. **Zagornaya T. O.**, Cand. Econ. Sci., associate professor. **Research instrument competitive dynamics retailers.** The existing problems in the study of competitiveness of the category of retail trade enterprises in the existing approaches and procedures; dynamic approach is highlighted as the most adequately reflects the conditions of

the economy of complex interactions. Proposed mechanism for the formation of conceptual elements of the competitive dynamics and competitive performance-based diagnostic tools.

Key words: competitiveness, competitive dynamics, market shares, the mechanism of competition, competitive behaviour, competitive advantage.

Antypenko E. Y., Dr. Tech. Sci., Professor.
Stasenko T. E. Modern trends in organizational supply chain management structure of construction companies in market conditions. Modern trends in organizational structures of production and supply chain management of construction companies and their main features of the market conditions are considered. Shows the relationship between the main trends of the organizational structures of production and supply chain management of construction companies. Generalized ten requirements and characteristics of the effective production and supply chain management structures development of construction companies with current trends in their development.

Key words: modern trends, organizational management structure, market, construction organization.

Zabarnaya E. M., Dc. Econ. Sci., Professor.
Kirnesenko K. O. Vannik K. O. Managing Innovation in the marketing communications. The article suggested structural and functional model of the development of the campaign. Analyzes the development of innovative technologies in the marketing communications are considered promising areas of marketing communications.

Key words: innovation in advertising, management innovation, the development model of advertising campaigns, projection advertising.

Tiagunova N. M., Cand. Econ. Sci., associate professor.
Irzhavs'ka L. V. Modern state and progress of retail business of Ukraine trends. The modern state and progress of retail business of Ukraine trends is considered, development of point-of-sale networks as a basic modern format of retail business.

Key words: market, trade, additional services.

Plugar O. V. Analysis of financial support of activity in the field of social tourism. Analysis of the main sources of financial support for activities in the field of social tourism have been held, the problem of financing the costs of recreation, rehabilitation of socially vulnerable sections of the population have been identified, proposals to expand the areas of raising funds have been formed.

Key words: social tourism, financial support, social vulnerable citizens, improvement, rehabilitation.

Shymanovska-Dianich L. M., Cand. Tech. Sci., associate professor.
The economic basis of environmental activities of mining and processing complex of Ukraine. The article highlights the main aspects of the economic basis of environmental mining enterprises. The priority directions of perfection of the modern environmental activity. Is due to the need to introduce and implement a modern enterprise actually existing environmental programs and measures how to improve the environment and the economic efficiency of enterprises.

Key words: environmental activity mining enterprises, environmental protection, environmental economics, environmental pressures.

Stepanova L. V., Cand. Econ. Sci., associate professor.
Status and main directions of improving the processes of labour movement in the labour market. The article analyzed the trends of labour movement in Ukraine has been determined the cause release of employees, the state of labour demand in some regions and sectors of economic activity. Mechanism management turnover as one of the areas of process improvement movement of labour in the labor market.

Key words: manpower, personnel, labour market, turnover, release of employees, the demand for labour.

Chorny V. S., Cand. Econ. Sci., associate professor.
Features of analysis of time series in the customs statistics and methodological basis of forecasting their level. In order to control the flow of customs payments to the state budget of Ukraine, studying trends in foreign trade relations Ukraine, the customs authorities are the statistics

of foreign trade. A description of the foreign economic relations and prediction play an important role in solving many issues of economic and social development of Ukraine. This article discusses the characteristics of time series analysis in the customs statistics and methodological basis of forecasting of levels.

Key words: statistics of foreign trade, foreign trade turnover of Ukraine, statistical analysis, equal number of speakers, a linear trend.

Talalaiev V. O., Cand. Tech. Sci., associate professor. **Postavna L. P. Enterprise risk security management: topical area logical-conceptual model.** The principles and methodical foundations for logical-conceptual model of «Enterprise risk security management» topical area creation were identified and corresponding logical-conceptual model was proposed.

Key words: risk, risk management, risk security, uncertainty, probability, resistance, logical-conceptual model.

Miagkykh I. M., Cand. Econ. Sci., associate professor. **Methodical approach of management risks to activity of airlines.** In the article the lighted up types of risks, methods of their estimation, factors of influence on risks in the process of activity of airlines. On results research the worked out suggestions by means of that it maybe to weaken the action of negative risk factors or some from them in general to avoid.

Key words: risk, limiting, differentiation, hedging, airlines, management to the risks, financial activity.

Filina S. V. Analysis of the development of consumer cooperation on the principles protsesnogo management. The article analyzes the trends in the overall development of the system of consumer cooperatives, the analysis of CCK, a scheme for analyzing the development of CCK on the principles protsesnogo management.

Key words: development, consumer cooperation, process management.

Tolkachov D. O. Information systems in the process of strategic management. The article considers the compliance of information systems to certain stages in the process of strategic

management. Revealed functional components basic types of information systems (information and communications systems, ERP-systems, decision support systems, expert systems, EDS). It was revealed that the Ukrainian market are not widespread system of decision support and expert systems, which may adversely affect the quality of management decisions.

Key words: information systems, strategic management, information and referral systems, ERP-systems.

Tokarchuk A. V. Analysis of approaches to the definition of innovation in the field of tourism services. The analyzes of the main approaches in definition of «Innovation» is given. Theoretical foundation of the research is systemized and generalized. The research results suggested are definition and classification of innovation for the purposes of tourism industry.

Key words: innovation, novelty, conceptualization, entrepreneurial innovation, tourism services, classification of innovations in tourism

Yurko I. V., Cand. Econ. Sci., associate professor. **Ustian A. V. Evolution of theory and practice was analyzed in this article.** Also main trends of development of modern marketing were explored and features of marketing in Ukrainian business conditions were determined there.

Key words: marketing, marketing evolution, the concept of marketing, relationship marketing, service marketing.

Vudvud V. V., Cand. Econ. Sci., associate professor. **Modern management methods development of commercial enterprises of Ukraine in anstable economy.** The article revealed the basic principles of modern methods and opportunities for development of commercial enterprise, their advantages and disadvantages. Highlighted their role, prospects and condition at the present stage of development of Ukraine's economy, because it is vital to businesses striving for the best. Over time, created and formed new business methods that establish new doctrines and opportunities for economic development. But now scientists systematized basic types of organizations nomic development focuses on the factors that determine the development of enterprises prises at different

stages of their life cycle, developed approaches to management development company, though in turn these developments do not exclude the need for future research methodology management development.

Key words: enterprise, business organizatsiyne design, restructuring, reorganization, reinzhyniring, benchmarking, outsourcing, franchising, marketing, expansion, development.

Shtal T. V., Dc. Econ. Sci., Professor. **Pre-conditions of forming the social-oriented strategic management theory.** The article investigates the theoretical basis of forming social-oriented management theory. The improved model of turbulence levels of external environment is presented. The hypothesis of forming the social-oriented strategic management stage is put forward.

Key words: strategy, turbulence, external environment, enterprise, social-oriented management.

Tiagunova N. M., Cand. Econ. Sci., associate professor. **Vechirko O. N. Business plan – the main approach to formation of strategy of development of trade enterprise.** Basic principles of development and introduction of business plans are considered in point-of-sale enterprises. Research of business-planning principles is conducted in modern economic terms. The analysis of intercommunication of economic indicators of activity of point-of-sale enterprise is carried out, his areas and structure of assortment on the terms of the developed strategic and tactical business plans.

Key words: point-of-sale enterprise, business plan, corporate strategic and short-term business-planning, strategy of development, risk, competitiveness.

Ivanova O. M. Information flows and development of turism enterprises. The main trends of the tourism industry of Ukraine and tourism enterprises of Poltava region, the analysis and the main problems of the organization of management of information flows of tourism enterprises are considered in the article.

Key words: information flows, internal information flows, tourism enterprise, tourism sector.

Voronina V. L. Improvement of the management of the profit of the commercial enterprises. The article proves the optimization model of operational control of the profit on the basis of an assessment of the generalized influence of the natural and the price of operating leverage (leverage), which allows you to reflect the effect of the combination of factors and each separately on the economic results of activity of the enterprise.

Key words: profit; the price of an operational lever; natural operating lever; leverage; optimization model of operational control of the profit.

Ischeykin T. E. Innovative development of retail point-of-sale enterprises of consumer co-operation of Ukraine: directions and tasks (part 2). The article is devoted the questions of development and ground of directions of innovative development of co-operative retail point-of-sale enterprises and determination of basic tasks from their realization.

Key words: task, innovative development, direction, point-of-sale enterprise, consumer co-operation.

III. FINANS AND CREDIT

Yehorycheva S. B., Dc. Econ. Sci., Professor. **Financial innovation as a mean of economics financialization.** The article deals with the nature of financial innovation and their classification features in terms of economics financialization process.

Key words: financial innovations, financial instruments, financialization.

Illyashenko K. V., Cand. Econ. Sci., associate professor. **Kotenko N. V. The impact of tax reform for fiscal tools of the budget financing of municipal services.** In this paper, taking into account the European experience of the analysis of the impacts of tax reform on the results of the local fiscal instruments to budgetary finance for the public ecological services.

Key words: Tax Reform, Local Taxes and Levies, Ecological services, Ecological tax.

Shabanova K. Z. k. Mortgage loan and providing the financial resources of the agricultural sector. The article investiqates the basic

form of ipotecs (morqaqe) credit, mutalrelations of financial credit orqanizations with landholders. The ways of increasing the aqricultural holders interests of bank structures in the suppliemnt of financial resourses is researched in the article. The influence of ipotecs(morqaqe) credit for development of infrastructure is also deal with in the article.

Key words: ipotecs (mortqaqe) equity, contract, investment, soul sphave, kredit risk.

Tytarenko O. S. The essential characteristics of an enterprise financial state. Analyzed and summarized the essence of the concept of «the financial state of an enterprise» from the standpoint of financial management. He is the subject of financial management, the result of financial-economic activity and serves as a qualitative characteristic of the enterprise. Based on this highlights the main essential characteristics of the concept and offered his interpretation of copyright. The basic elements and approaches to determine the type of the financial state of an enterprise.

Key words: financial state, financial resources, the result of financial – economic activity, financial stability.

Kozub V. O. System of indicators of monitoring of financial results of trade enterprise. The system of indicators of monitoring of financial results of trade enterprise taking into account sequence of formation and use of financial results, and also level, the purposes and methodical bases of realization of monitoring is presented.

Key words: monitoring, financial result, result-indicator, information indicator

IV. ACCOUNTING AND AUDIT

Bochuliya T. V., Cand. Econ. Sci., associate professor. **The phenomenon of online shopping in the conceptual framework of accounting.** Investigated specific nature of Internet commerce as a consequence of evolution of technical and technological formation of modern society. Critically evaluated perspective Internet commerce in comparison with traditional form according to their capabilities and specific risks. Been ana-

lyzed contradictions in defining online store that causes its improper accounting identity to reflect cost of organizing for making activities. Considered order of reflected in the accounting costs for creating a website which is the foundation of e-commerce, depending on the conditions of creation and the subject of the contract.

Key words: electronic commerce, online shop, accounting, website, intangible asset.

Kulyk V. A., Cand. Econ. Sci., associate professor. **Formation accounting policy regarding reserves.** The article highlights the main aspects of accounting policy on reserves. The author justified the features of the various elements of accounting policies and their impact on the performance of accounting and financial reporting for inventories.

Key words: inventory, evaluation methods retirement reserves, accounting policies, valuation of inventories.

Lazurenko V. I., Cand. Econ. Sci., associate professor. **Zaharchenko V. Y.,** Cand. Gov. Sci., associate professor. **Detection of crime in the area of computer information.** Definition of crime and criminological characteristics of their components. Outlines the methods and techniques of control (including documentary) in investigating and solving crimes.

Key words: forensic accounting expertise, crimes in the sphere of computer information.

V. EDUCATIONAL ACTIVITY

Roskladka A. A., Cand. Phys. and Math. Sci., Professor. **Glushchenko T. S. Statistical analysis of development factors of the modern higher education in Ukraine.** Macroeconomic indicators of development of higher education in Ukraine, quantitative and qualitative indicators of higher educational establishments are researched. Analyses of these factors highlighted the problems of development of higher education and identified the ways to overcome these problems.

Key words: education, higher education, science activity, educational activity, higher educational establishment.